Sıkıntı hadiste mi, nakledenin üslubunda mı?

Bursa'dan Nuri Angın: "Yüz kişiyi öldürmüş bir adamın tövbekâr olup Cennet'e gittiği ile ilgili bir hadis var. Bu hadisin İsrailiyat olduğu, çünkü yüz kişiyi öldüren adamın Cennet'e gidip gitmediğinin bilinemeyeceği söylendi. Doğrusu nedir? Bu hadis İsrailiyattan mıdır?"

BÜYÜK GÜNAH İŞLEYENİN İMANI

Ehl-i sünnet itikadına göre, büyük günah işleyen adam dinden çıkmış olmaz. Böyle adamın büyük günah işlemekle imanı da gitmiş olmaz. Nitekim Bediüzzaman hazretleri "Günah-ı kebireyi işleyen nasıl mü'min kalabilir?" sualine verdiği cevapta: "Kebairi işlemek imansızlıktan gelmiyor. Belki his ve hevesin ve vehmin galebesiyle akıl ve kalbin mağlubiyetinden ileri gelir." diyor.1

Büyük günah işleyen adam, affa uzaklığı ve yakınlığı konusunda diğer insanlar gibidir. Nefsini ittiham etse, kusurunu görse, itiraf etse, istiğfar etse, istiaze etse, işlediği günahın şerrinden Allah'a sığınsa, diğer insanlar gibi affa mazhar olur. Hatta günahın verdiği ağır yükle, gözyaşıyla, pişmanlıkla Allah'a sığınsa, Allah'ın rahmeti onu reddetmez.

Nitekim böyle büyük günah işlemiş ve tövbe etmiş birisi için Resulullah Efendimiz (asm), "Öyle bir tevbe etti ki, bu tevbe ümmete taksim edilse onlara yeterdi."2 Buyurmuştur.

Demek büyük günah işleyen adam samimi olmak şartıyla tövbe etse tövbesi makbuldür. İstiaze etse, istiğfar etse, şeytanın şerrinden kurtulur. "Kusurunu görse o kusur kusurluktan çıkar. İtiraf etse affa müstahak olur."3

FAKAT ÜSLUP ÖNEMLİDİR

Öte yandan, yüz adam öldürmüş birisinin affa müstahak olması İslamiyet'in temel

tebliğine de aykırı değildir. Nitekim Kur'ân da, "De ki: Ey nefisleri aleyhine haddi aşmış kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar."4 buyuruyor.

Fakat üslup önemlidir. Bu hadis nasıl bir üslupla sunulmuştur ki, dinleyenler arasında reaksiyon meydana getirmiştir. Mesela terörün, şiddetin ve binlerce vandallığın kol gezdiği, insanların göz kırpmadan öldürüldüğü bir zamanda, bu hadisten, maksadı ifade etmeyen bir üslupla bahsederseniz, karşınıza geçecek birçok tepkiye de hazır olun. Hadise zayıf diyen de bulursunuz, uydurma diyen de, İsrailiyattan diyen de…

Sanıyorum sıkıntı hadiste değil, aktarıcının üslubunda vardır.

Mesela yüz kişi öldüren adamı birden bir tövbeyle Cennete sokan bir üslupla bu hadis anlatılmaz. Esasen Cennet garantisi hiç kimse için yoktur. Kaldı ki, yüz kişi öldürmüş birisinden bahsediyorsunuz. Bu insanlar sinek değildir ki! Bu insanların hukuku yok mu? Dolayısıyla hadis metninde olmasa bile, bu hadisle birlikte bir mahkeme-i kübradan, bir mahşer sorgusundan bahsetmekte yarar var. Öldürülen insanların hukukundan, bu insanların hukukunun zayi olmayacağından bahsetmekte yarar var. Tövbe gene olsun. Yoksa eksik olur.

HADİSİN SIHHATİNE GELİNCE

Gelelim hadisin sıhhatine… Bahsinde bulunduğumuz hadisin sıhhat sıkıntısı yoktur. Hadis tarihinde Buharî tek başına güvenilir bir kaynak sayılmıştır. Hatta "Kur'ân'dan sonra en çok güvenilen" denmiştir. Müslim de çok güvenilir bir hadis kaynağı kabul edilmiştir. Bir hadis her ikisinde var ise, buna hadisçiler "Kaf" işareti koymuşlardır ki, bu "müttefekun aleyh" demektir. Yani hem Buhari'de, hem Müslim'de bulunan hadis manasındadır. Böyle hadisler ise güven bakımından zirvede sayılmıştır.

Bahsinde bulunduğumuz hadis muttefekun aleyhtir. Hem Buharî'de, hem Müslim'de yer alıyor. Hadisin izahını inşallah yarın yapmaya çalışalım.

> ***GÜNÜN DUASI***
>
> *Ey Şedidü'l-İkab! Ey Serî'ül-Hisab! Ey Ahkemü'l-Hâkimîn olan Allah'ım! Hesabımızı kolaylaştıracak amellerden hissemizi ziyade eyle! Tövbeden hissemizi ziyade eyle! Zor hesabımızı kolay kıl! Kusurlu tövbemizi makbul kıl! Âmin.*

Dipnotlar:
1- Lem'alar, 13. Lem'a, s. 220

2- Müslim, Hudud, 22 (1695)
3- Lem’alar, 13. Lem’a, s. 240
4- Zümer Suresi. 53